

6. V záujme organizácie ilegálnych oddielov a skupín, aby sa s nimi nadviazalo spojenie a určili úlohy — poslať do osád najspoľahlivejších a preverených ľudí.

7. Všetky oddiely, pluky a brigády musia okamžite rozvinúť prácu na vydávaní a rozširovaní letákov k obyvateľstvu, vojakom a dôstojníkom československej armády v masovom meradle. Povstanie nespomínať. Hovoriť o organizácii partizánskych oddielov, o skrytí zbraní, streliva, o pomoci partizánom atď.

Zvláštne letáky písať pre gardistov, nemeckých vojakov a dôstojníkov, pre vlasovcov.

8. V letákoch i ústne oboznamovať všetkých partizánov, vojakov a dôstojníkov s tým, že československá londýnska vláda a Slovenská národná rada prijali uznesenie o vyznamenaní najvyššími štátnymi radmi všetkých partizánov, vojakov a dôstojníkov, ktorí neodložili zbraň a pokračujú v boji s Nemcami do príchodu Červenej armády.

9. Všetkým oddielom, plukom a brigádam sa kategoricky zakazuje odchádzať z určených priestorov na východ, aby sa spojili s jednotkami Červenej armády.

Spojíť sa s Červenou armádou sa povoľuje len v prípade, keď Červená armáda oslobodila daný priestor.

Veliteľ part. hnutia v Československu
plukovník (Asmolov)
Náčelník HŠPH v Československu
major (Studenskij)

AŮD KSČ Praha. 1945/132, 6-11. Odpis(?) Rukopis. (Z ruštiny preložila TS.)

559

1944, december 9. Bratislava. — Zpráva úradu pohotovostnej skupiny H bezpečnostnej polície a bezpečnostnej služby o výsledkoch „zabezpečovania slovenského priestoru“.¹

1. Slovenský priestor sa zabezpečuje piatimi pohotovostnými, resp. zvláštnymi oddielmi v Bratislave, Ružomberku, Trenčíne, Banskej Bystrici a Nitre s nateraz 24 opornými bodmi a vedľajšími úradovňami.

2. Zaistených bolo dosiaľ dovedna: 12 937, z toho

židia	9653
banditi	3409
prebehľáci	2136
kladúci odpor	714
Cigáni	172
iní	546
sonderbehandelt ²	2237
prevedených do nemeckých konc. táborov:	
židia	8975
iných	530

3. Hlavnému úradu ríšskej bezpečnosti v Berlíne boli odovzdaní títo povstaleckí vodcovia:

¹ Na priepise zprávy nie je určený adresát.

² V nacistickej terminológii „sonderbehandelt“ — podrobení zvláštnemu zachádzaniu, t. j. usmrtení.

generál Viest
 generál Golian
 podplukovník Souhrada
 major Krátký
 nadporučík Várady.

Ako vedúci povstalec bol ďalej zaistený Paulíny-Tóth³, ktorý bude ešte odovzdaný hlavnému úradu riíšskej bezpečnosti.

4. Z popredných duchovných boli zaistení evanjelickí biskupi na Slovensku dr. prof. Osuský
 dr. Čobrda.

5. 15 Židov americkej štátnej príslušnosti bolo prevezených do ríše s cieľom výmeny.

6. Pri razíách a kontrolách v hostincoch a hoteloch bolo
 14 062 osôb preskúmaných, z toho
 122 zaistených,

okrem toho sa skontrolovalo
 485 motorových vozidiel.

7. Priebežne sa kontrolujú cestujúci bez cestovného povolenia.

8. Na zabezpečenie pohraničného styku boli slovenské pohraničné stráže v Strelenke, Vlárskom priesmyku, Čadci, na moste Bratislava-Petržalka, v Devínskej Novej Vsi a Kútoch posilnené zvláštnymi oddielmi bezpečnostnej služby.

9. Toho času prebieha v Bratislave akcia proti osobám, ktoré sa vrátili z povstaleckých oblastí.

ŠSÚA Bratislava. Nár. súd Bratislava, 1946, kart. 67/551-552 (Ludin-Höfle). Strojopisný prieпис. (Z nemčiny preložil JŠ.)

560

1944, december 11. Londýn.¹ — Záznam dr. P. Drtinu o rozhovore predstaviteľov KSČ Kl. Gottwalda a V. Kopeckého, veľvyslanca Zd. Fierlingera, pracovníka veľvyslanectva ing. Klučku a členov čs. vládnej delegácie F. Uhlířa a dr. P. Drtinu k problematike Slovenského národného povstania, k slovenskej otázke a k situácii na Zakarpatskej Ukrajine, ktorý sa konal 25. 11. 1944 v Moskve.

Poslanec Gottwald a Kopecký nejdříve chtěli od nás slyšet, jak se díváme na celé povstání slovenské, na Národní radu, na vojenskou pomoc Sovětů a co chceme a budeme o tom všem referovat v Londýně. Střídavě jsme s kolegou Uhlířem líčili naše zkušenosti a odpovídali na kladené otázky. Posl. Kopecký si pořizoval zápis.²

³ Šlo o Viliama Paulínyho, člena povstaleckej SNR a povereníka SNR pre financie.

¹ Na konci záznamu je poznámka: „Podle heslovitých poznámek zapsáno v Londýně dne 11. prosince 1944.“

² Tento zápis V. Kopeckého sme nemali a nevieme, či sa zachoval. Len porovnanie týchto dvoch záznamov — Kopeckého a Drtinu — by nám umožnilo urobiť si objektívnejší obraz o priebehu diskusie. Bez tohto porovnania nemôžeme považovať Drtinov záznam za prvoradý prameň o obsahu rozhovoru (najmä keď vieme, že niektoré jeho časti sú v rozpore s faktickým priebehom udalostí